

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 - MAIRONIO - METAI, VASARIO 24 d. • FEBRUARY 24, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS LITERATŪRA

VEIDU I KULTŪROS KONGRESĄ

Pasikalbėjimas su Kongresui ruošti komiteto pirmininku Povilu Gaučiu

Šių maironinių metų vienas iš reikšmingiausių įvykių mums lietuviams turėtų būti organizuojamas antrasis Kultūros Kongresas įvyksias lapkričio 24–26 d. Chicagoje. Ne tik kultūrininkų tarpe, bet ir aktyvioje visuomenėje Kongresu jaučiamas susidomėjimas. Tik spaudoje, manytume, lig šiol dar vis apie tai buvo mažokai kalbama. Norėdami reikalą dar labiau suaktualinti, kad jis būtų labiau viešas ir spaudoje svarstomas bei diskutuojamas, kreipėmės su eile klausimų į Kongresui ruošti Komiteto Pirmininką Povilą Gaučį. Ir štai čia mūsų klausimai ir gerb. Pirmininko atsakymai.

— **Kaip, gerb. Pirmininke, trumpiausiai suformuluotumėt šiuo Kultūros Kongreso tikslą?**

— 1) Apžvelgti mūsų laimėjimus kultūrinėje srityje per pastaruosius 15 metų ir 2) nustatyti mūsų kultūrinės veiklos gaires ateitį, išryškinant kas dar turi būti padaryta, kokiomis priemonėmis ir kas tai turėtų atlikti penkmečio metu.

— **Kongreso sąvokai mes buvome linkę skirti daugiau manifestacinės, visa ką sumuojančios, iškilmingos prasmės. Panašiai Kongresas suprantamas ir kitur, pvz. organizuojant Tarptautinius Eucharistinius Kongresus. Šia prasme akivaizdūs Kongresai būdavo organizuojami ir Lietuvoje, sakysim, pavasarininkų ar kitų visuomeninių bei kultūrinių susigrupavimų kongresai. Ar šiandien mūsų Kultūros Kongresas bus irgi tokia pakili ir akivaizdi lietuviškosios kultūros manifestacija, ar galvojama jam duoti ir kokios nors kitokios prasmės?**

— Vykdydami I-ji Kongreso tikslą, manau, ryškiai pademonstruosime mūsų kultūrinius laimėjimus literatūroje, mene, muzikoje, knygų ir spaudos leidimoje. Bet neužtenka vien pasidžiaugti tais mūsų laimėjimais ir juos parodyti, kai yra daug dar neatliktų darbų nuo kurių priklauso jaunimo įjungimas į tautinio darbo barus. Todėl, kaip galima, plačiau bus išnaudota Kongresam būdinga manifestacinė, iškilmingoji da-

lis, bet kartu su tuo bus stengiamasi, kad mūsų kultūrininkai, suvažiavę iš visų JAV-bių ir Kanados ir susipažinę su mūsų tautinės kultūros tęsimo problemom, su vis siaurėjančiais kultūriniais poreikiais, su nuolat susiduriamom kliūtim jai kurti ir skleisti, pamėgintų bendrom jėgom rasti reikalingą sprendimą.

— **Apsikraunant Kongresui studijiniams posėdžiams ir pasikaitomis, ar nėra pavojaus jį paversti tikta kabinetiniu žmonių pasikalbėjimu, neišsilięjant į platesnę visuomenę ir jos neišjudinant?**

— Kongreso metu numatomos dvi pagrindinės paskaitos, kurios bus įdomios ne tik Kongreso dalyviams, bet ir plačiai visuomenei. Įvairiose sekcijose, o jų turime 11, tiesa, vyks atitinkamų sričių specialistų paskaitos, pasitarimai, diskusijos. Tai neišvengiama ir reikalinga. Jei platesnė visuomenė gal ne visomis vienodai domėsis, bet jaunimo, lietuviybės išlaikymo lietuviškose parapijose, liutantinio švietimo ir fizinio lavinimosi sekcijų darbais, manau, susidomėjimas bus didelis, nes bus aptariamose mūsų degančios problemos.

— **Prieš keletą metų New Yorke įvykęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas ar net ir Lietuvių Tautinės Sąjungos suvažiavimas Washingtone, nebūdami net ir specialūs kultūros kongresai, daug dėmesio skyrė taipgi lietuviškosios kultūros manifestacijai, ruošiant žinomose galerijose lietuvių dailės parodas, žinomose salėse mūsų muzikos koncertus ir pan. Natūralu, kad Kultūros Kongrese visa tai turėtų būti dar labiau akcentuojama, nepasilikant tik uždarose mūsų visuomenės ribose. Ar šia kryptimi kas daroma ir ar pramatomą daryti? Ar organizuojama literatūros vakaras, dailės paroda, simfoninės muzikos koncertas?**

— Taip, Kongreso metu numatoma suruošti lietuviškos simfoninės muzikos koncertą Orchestra Hall salėje, kad jos galėtų pasiklausyti ir amerikiečiai. Jam diriguoti numatoma kviesti vieną kurį mūsų pasižymėjusių dirigentų. Koncertu rūpinasi prof. V. Jakubėnas, kuris sekančiam Komiteto posėdžiui pristatys jo samatą ir programą.

Taip pat projektuojama suruošti ir mūsų dailės paroda. Kadangi ligi šiol dar nepavyko surasti meno sekcijos vadovo, kol kas negaliu tiksliai pasakyti, kokio pobūdžio toji paroda bus, ar ji vyks miesto centre, ar Čiurlionio galerijoje.

Architektūros sekcija suruoš mūsų architektų darbų parodą, už geriausius darbus skirdama premijas.

Kai dėl literatūros vakaro, tai nors literatūros sekcijos vadovas B. Babrauskas Komiteto dar nepainformavo apie jos nu-

matomus darbus, bet, manau, jis ji turi galvoje.

Spaudos sekcija yra numaciusi suorganizuoti spaudos ir knygų parodą.

— **Ištraukus į paruošiamuosius Kultūros Kongreso darbus, kas Jus, gerb. Pirmininke, lig šiol labiausiai džiugina ir dėl ko reikia ir liūdėti? Ar palankus ir ar pakankamas susidomėjimas Kongresu mūsų kultūrininkuos ir mūsų visuomenėje?**

— Mane džiugina, kad mūsų kultūrininkai gyvai domisi būsimu Kongresu. Kviečiami, su retomis išimtimis, noriai jungiasi į jo ruošimo darbą. Taip pat labai džiaugiuos ir Kongreso ruošimo komiteto narių darniu darbu. Mūsų visuomenė apie ruošiamą Kongresą dar mažai žino, nes norėjome pirma sutelkti visus talkininkus, o po to jau pradėti plačiau garinti, — užbaigę mūsų pašnešęj Kultūros Kongresui ruošti komiteto pirmininkas Povilas Gaučys.

K. B.

Eduard Wiiralt (estas)

Dailininkas

ESTIJOS LAISVĘ MININT

Šiandien (vasario 24 d.) švęs Estijos nepriklausomybės paskelbimo keturiasdešimt ketvirtąsias metines, šalia estų dailininkų darbų spausdiname ir estų tautosakinio epo "Kalevipoego" vertimo ištrauką. "Kalevipoego" epas turėjo estų tautiniam atgimimui ir jų literatūros raidai nepaprastos reikšmės. Naudodamas autentišką folklorinę medžiagą, ji yra parašęs estų rašytojas Fridrichas Reinholdas Kreutzwaldas. Perna estai visame pasaulyje šventė šimtmetinį jubiliejų nuo šio epo pasirodymo. Kiek

lietuvių tautiniam atgimime reikiama Maironio poezija, kiek latviams jų didžiojo rašytojo Janio Rainio kūryba, tiek estams "Kalevipoegas". Geriausių estų dailininkų iliustruotas, šitas epas yra išleistas ir vis pakartotinai leidžiamas puošnionėmis, liuksusinėmis knygomis. Kiekvienoje estų šeimoje "Kalevipoegas" yra randamas beveik kaip šventoji jų tautos knyga, kurioje atsispindi estų troškimai, kūrybinė energija, nepalaužiama kova ir begalinė fantazija.

Kristjan Raud (estas)

Kalevo piršlybos

KALEVO IR LINDOS VESTUVĖS

(Iš "Kalevipoego" pirmosios giesmės.)

Kalevas namo pakilo.
Lindą, tetervos dukrelę,
Pasankė iš draugių būrio,
Gulbė pakvietė keliauti.
Linda pratarė nuo slenkščio:
Tu pagirdyk, berne, arklį,
Pakinkyki jį, vaikine,
Ir prikimšk minkštai pasostę!
Važį šonu išrašytu
Tu pakreipk į dirvos pusę,
O pavažomis — į rytus! —

Ir nuėjo atsiveikint
Jie su motina abudu:
— Pasilik sveika, motule!
Man jau laikas išvažiuoti,
Sopanečia širdim išskristi!
Kaip iš gulbių balto pulko
Iš gimtų namų iškrisiu,
Mylimus draugus paliksiu,
Šitų vietų pasiilgsiu.
Laikas baigti linksmą puotą!
Jau matyt ašocio dugnas,
Duonos žiauberė teliko! —

Kalevas įkėlė važin
Tiktai vieną savo koją —
Antrą sniegui traukt paliko
Nuotaka šalia prisėdo.
Jis ranka galinga savo

Liemenį jos apkabino,
Aukso pentinų suskambo
Ir valiūkiškai susuko:
— Ak, brangioji mano Linda!
Ar nebūsi ko užmiršusi?
Užmiršai juos tris, brangioji:
Tai seklyčioje mėnulį —
Savo senąją motulę,
Saulę vidury atslaimo —
Senąjį dėdulę savo,
Berželius prie aukšto slenkščio —
Tavo pusbrolius jaunuosius,
Kur drauge užaugot Liane! —

Ką užmiršom — tai užmiršom!...
Uku duos jiems naują laimę!
Laikas man keliu naujuoju,
Dar visai nevažinėtu,
Paskui savo laimę skristi! —

Sekė ją liūdnei mėnulis,
Saulė mąstė apsiniaukus,
Verkė tylomis berzeliai.
O linksma kaip paukštė Linda
Neliūdėdama išskrido.
Mylima jaunikio savo,
Ji dabar pas jį skubėjo
Per plačiuosius baltus slėnius,
Per miškus, sniegu aplotus,
Dieną — aiškiai saulei šviečiant,
Naktį — sagei ant krūtinės
Blyškiai šviesą spinduliuojant.
Ji pas Kalevą išskrido,
Kur šilkinės menės laukia,
Ten, kur šviečia stebuklingas
Poilsio ir laimės guolis.

Išvertė JUST. MARCINKEVICIUS

Kristjan Raud

Pilies įkūrimas

Kristjan Raud

Ex Libris

Kertinė Paraštė

PUSIAUSVYRĄ BALANSUOJANT

Meno studijų reikalu

Spaudoje ir privačiuose pokalbiuose, ir ne vien tik tarp lietuvių, rūpinamasi šių dienų kultūros specializėjimu bei mechanizėjimu. Ne dėlto, kad viso to būtų permaža, o kad jau yra ligi kaklo. Tad ir statomas kartais klausimas: ar neperdaug?

Nebūtų perdaug, jeigu šitai profesijos tobulum žinojimui būtų palaimingai žmogaus asmenybės ir visą mūsų kultūrą balansuojanti atsvara. Dabar gi baigia jaučiamas, kad mes tampame skruzdėlėmis, bitėmis ir bebrais, prarasdami tą savo asmenybės dalį, kuri buvo tūkstančiais metų formuota, kurios plėtrai ir ateities šimtmečius negali būti ribų.

Atominių laikų žmogaus fizine išvaizda lieka nepasikeitęs. Dvasioj gi dažnai jau nebeatpažįstamas. Čia jis darosi ne tik tuo nekaltu, darbščiu sutvėrimėliu skruzdė, bet ir kažkokia apokaliptine, neišbalansuota pabaisa, su dramblio kojomis ir musės galva arba banginio liemeniu, su kolibro sparneliais.

Kultūros ir švietimo institucijų šituo rimtai susirūpinta ir ieškoma tinkamų sprendimų dabarčiai ir ateitčiai, kad žmonijos dieviškas veidas nebūtų iškreiptas ir mirtinai sužalotas mūsų amžiaus atominio sprogimo pačioje sielos gelmėje. Čia Amerikoje, kur pilnutinio žmogaus ugdymas nuo viešųjų institucijų buvo labiau atsietas negu kituos kraštuos, pavojus ir tuštuma pasidarė dar labiau grėsmingi.

Bent kiek galvojantis šios dienos žmogus ir be didelių studijų, tiesiog intuityviai, pradeda jausti tą bauginančią nesimetrišką kultūrinę - dvasinę raidos situaciją. Todėl kolekcinio pobūdžio idealogių pašnekesių rateliai, privačios muzikos, dramos ir dailės pamokos ar kursai jaunimo (ir ne tikai jaunimo) yra vis rimčiau ir gausiau lankomi ne vien laisvalaikui, bet ir atsiverčiančiai sielos tuštumai užpildyti.

Laisvojo pasaulio lietuvių bendruomenėse ši sveika tendencija, gal būt, dar net stipriau akcentuojama ir dar akivaizdžiau pastebima. Choru,

ansamblių, dramos ratelių, baletu studijų ir piano pamokas pas savuosius lankančių procentiškai turime, atrodo, daugiau, negu kitataučiai mūsų kaimynai.

Tačiau, nežiūrint mūsų dailininkų didelio aktyvumo, lig šiol, berods, neteko girdėti, kad kur nors gyvuotų lietuvių dailininko ar dailininkų vadovaujama pedagoginiu ir tautiniu atžvilgiu daug reikšianti meno studija. Jeigu gali egzistuoti baletas - šokio studijos, dramos rateliai bei sambūriai, jeigu šimtai lanko muzikos pamokas, kodėl lygiu laipsniu nesidomima ar nėra kam visuomenę sudominti meno? Gal vadovaujamasi mąstymu, jog iš to duonos nevalgysi, garsenybe netapsi, tai kam čia ir bepradėti? Bet kiek gi iš muzikos pamokas lankančių bus garsūs pianistai, ar baletas - šokio pamokas lankančių - balerinos? O tačiau mokinių ir besidomiančių šiomis sritimis netrūksta ne dėl kokių ypatingų materialinių išskaičiavimų, o vien tik dėl pilnutinio žmogaus dvasios pagilavimo, anos palaimingos atsvaros žmogaus dvasioje sukurimo šalia visa ką niveliuojančios automatizacijos.

Šia proga tad ir norėtume čia užakcentuoti mūsų visuomenėje meninio lavinimosi reikalą, studijini domėjimąsi piešimu, tapyba, grafika, skulptūra, keramika, net kilimų audimu, kas jau turėtų ir praktiškos reikšmės. Ar negalėtų čia pavyzdį pati pirmoji duoti Chicago? Šitokios meno studijos pas savuosius dailininkus turėtų dar ir begalinės tautinės reikšmės, nes studijuojantieji neatitrūktų nuo visos lietuviškosios meno raidos, pavelėdami iš savo mokytojų lietuviškosios dailės specifinius bruožus ir visa tai, kuo ji tampa lietuviškąja kūryba.

Jeigu tad čia Amerikoje pabandytume ir ištęstume suorganizuoti ką nors panašaus į kadaise Vokietijoje, Freiburge, egzistavusią dailės mokyklą, būtų didelis laimėjimas, ir lietuviškąją dailę ugdatant, ir moderniojo žmogaus dvasinę pusiausvyrą balansuojant.

K. Br.

Praėjusią vasarą Cape Code, Mass., iš dešinės į kairę: Henrikas Nagys, Ona Girniuvienė ir Juozas Girnius. K. P. nuotr.

KARTI PRIEŠAIKA

(Atkelta iš 3 psl.)

suteiks velioniui "amžinybę" — kad atsisiančios vaiko akys, kurios matysiančios, kaip

Pro tirpstantis ledo gėles, už stiklų

Tavo uės pabunda, atmerkia akis ežerai ir į dangų Kelias debesys paukščių iš klegiančių tavo miškų.

("Epitafija" — "Saulės Laikr.")

Dar būdingesnis šia prasme kitas, mano manymu — pats gražiausias, "M. S.", eilėraštis: "Mano miesto mirtis". Ir čia autoriaus naudojami kai kurie įvaizdžiai, nuskambėję anksčiau. Yra giminingumo su "Sūnų palaidūnų" ("S. L.") nuotaka.

Tik šiuokart poeto randama dar teisingesnė išraiška savajai emocijai. Jo atsiskaitoma apgaulingos daugiskaitos "mes". Lyrikas kalba už save ir tik save vieną.

Pasakyk — tik sau vienam.

Pasakyk — tik sau vienam.

Kartok, kartok be balso, tik sau vienam.

Šis refrenas, pasikartojęs posmelio gale, suteikia eilėraščiui savotišką maldos, ar teisingiau, paties poeto žodžiais ("Budapešto baladė") "kartos laisvės priešais" pobūdį. Kartojamas sau, sau vienam, kaip kiekvienas tikras apžadas.

* * *

Netrukus turės pasirodyti pirmoji liet. poezijos antologija anglų kalba "Green Oak". Jos laukiam su savotišku nerimu. Daugelio įsitikinimu mūsų liaudies dainos (ir kai kurių lyrikų kūriniai) stačiai neperteikiami svetimačiai. Rūpestis nebe pagrindo.

"M. S." eilės šią problemą savotiškai pailiustruoja. Imkim, sakysim, eilėraštį "Tėviskė". Jo reminiscenciniai vaizdai, bendroji nuotaka leis perduodami svetimačiui. Atseit reprezentuos vieną H. N. talento aspektą.

Bet, man atrodo, autoriaus laimima daug daugiau poetiniam fronte kontrapunktinių "Laterna obscura" sustygiavimu. Šis eilėraštis nepalyginamai giliau atskleidžia lyriko tamsųjį vidų, išsiskaidamas beveik mistiškai virpesi.

Lietuvio skaitytojo "celebrinei sistemai" intuityviai pagausinama kontrastiška priešprieša tarp ankstyvojo žiemos rytmečio ir apokaliptinės kazokų joties per žemaičių kaimą. Kam tolina asociaciją eilėrašty minimo tilto per Bartuvą su Kražantės, Kražių skerdytinių, tilto? Visa šio eilėraščio smogiamoji galia sukaupta pasamones bruzgynuose, į kuriuos vargu, ar įžengs svetimtautis. O tačiau visa tai kaip tik liudija H. Nagio poetinį brandumą ir jėgą.

Piešė jis "Saulės Laikr." vaikystės vaizdus, giliai įsimenančiais posmais:

Mane pabudino balandžio sparnų švilpimas ir saulės potvynis, tvinstantis man į akis.

("Vasaros diena". "S. L."). Bet nė viename eilėrašty nepagavo taip apibendrinančių ir skausmingų simbolių tautos tragikos, kaip "Laterna obscura" posmuose.

Šia prasme norėtusi ginčytis su K. Bradūnu dėl "Pastoralės" interpretacijos. Minėtojo anksčiau "M. S." recenzijoje K. Bradūnas įžvelgia "Pastoralę" žmogaus gyvenimo tarpinių (vaikystės, pusiauakelės ir senatvės) parabolę. Gal būt šis aiškinimas ir įžvalgesnis, bet nesinorėtų su juo sutikti, jau

vien todėl, kad H. N. naudojami įvaizdžiai (lėktuvų nardymas erdvėje, gitarų skambesys) kažkaip iškrenta iš moralizuojančiai užmąnytos graviūros rėmų.

Gal būt artėjantis dalgio plakimas dar pakartoja konvencionalų Mirties — "Smerties su dalgiu" simbolį, bet visumoje eilėraščio posmai kažkaip kalba ne apie žmogaus amžiaus tarpinius. Jie veikiau grąžina atmintin tris vasaras, visai konkrečiai vokiečių vasa-ras. Tą slogią atmosferą, kurią kiekvienas išgyvenom ir kuri loi savęs dalim. Neišsivadama dalim.

* * *

Mėlyno sniego žemėje medžių nėra:

tik medžių šešėliai ir medžių vardai

parašyti niūraus atsiskyrėlio aklųjų raštu,

("Terra incognita"),

tokiais žodžiais H. N. nusa-ko savo dalį tolimose pagairėse. Ieškodamas savos identifikacijos su buitimi, pasauliu, jis verčiamas grįžti mintimis į aną gyvenimą, anas vasaras, pavaričius, Kūčių naktis.

Kartais pavyksta išsiplesti iš kasdienybės narvo maža apgaule. Nuplasmoti į egzotinę Aukso kranto, Hong Kongo, Adelaidės, Los Angeles priebe-gą. Kartais atsigaivinama intelekuali guodimusi, kad ne jo vieno esama viduj nesavo. Ar gi kitaip interpretuotinas "Los Angeles", kaip šiltas žodis jauniesiems amerikiečiams "beat-nikams"

iš dūmų prisikėlusiams žaliai koralo salų ir albratrosų tė-vynę.

Ironiška tačiau, jog širdies gilumoje poeto jaučiamas, kad pastangos atgyti dvasia tokių minties ekskursijų pagalba yra veltui.

Stabtelėjimas žavingiausiuose žemės kampeliuose, vadavimasis iš dvasinių atrofijos kultūrinių priemonių pagalba, tik laikinai pritildo savosios žemės ilgesį tam, kuriam "angelas nudažė akis permatomu Augščiaučių upės vandeniu". "Tabula rasa", gal būt, tobuliausiai išreiškia neveltį, kurią išgyvena "M. S." autorius, ieškodamas savo egzistencijos prasmės.

Juk kaip vaizduotės galia be-padėtų intuityviai pagauti atog-ražų slėpingumą. Efufoj, kur "palmių plaštakos plaka tingi-nį vėją" ir "kabo keisti beždžio-nių sapnai tankmėje", kaip taikliai poetinis talentas beap-būdintų Azijos upes "mirstan-čiom iš nuovargio", kaip beat-spėtų Adelaidės uosto atmosfera, "kvepiančią derva ir aguo-mą ir jėgą.

Piešė jis "Saulės Laikr." vai-kystės vaizdus, giliai įsimenan-čiais posmais:

Mane pabudino balandžio sparnų švilpimas ir saulės potvynis, tvinstantis man į akis.

("Vasaros diena". "S. L."). Bet nė viename eilėrašty nepagavo taip apibendrinančių ir skausmingų simbolių tautos tragikos, kaip "Laterna obscura" posmuose.

Šia prasme norėtusi ginčytis su K. Bradūnu dėl "Pastoralės" interpretacijos. Minėtojo anksčiau "M. S." recenzijoje K. Bradūnas įžvelgia "Pastoralę" žmogaus gyvenimo tarpinių (vaikystės, pusiauakelės ir senatvės) parabolę. Gal būt šis aiškinimas ir įžvalgesnis, bet nesinorėtų su juo sutikti, jau

nom", kaip sapne besivaidentų legendinė Capri, nuo vaikystės užsilikę pasakojimai apie Vevey vynuogynus, "akinančiam burių plazdėjime", jo tikrieji namai — menkų skiaute-lių mrgesys, keistai ir neišrau-namai išsimėtęs "Laterna ma-gica" vaidentuvė.

Įvairiai galima būtų interpre-tuoti "Tabula rasa" eilėraštį (netgi prieinant prie judeo - kriščiūniskos kultūros, kaip dvasinio antspaudu paneigimo), bet neužginčytinai junti poeto norą (nebe deklamavimą) su-vokti savąją padėtį visatos są-rangoj.

* * *

Ne visada, skaitant "M. S.", išlieka autoriaus minties siū-las. Kartais imi įtarinėti jį ty-čia metant pėdas, neišsudu-dant peraisčiai savo ideologi-nės laikysenos. Ne iš karto pa-sisavini H. N. kietą, "barelje-finį" eilių skambesį.

Pykina ir pasiklydę sąskam-biai, primena B. Pūkelevičiū-tės "Metūgės:

"Liaunūs, kaip moterys (ki-parisai)" Capri.

VASARIO MĖN. IŠPARDAVIMAS

NAMŲ RAKANDŲ, TELEVIZIJŲ, PEČIŲ, REFRIGERATORIŲ IR AUKSINIŲ DAIKTŲ

Budriko kainos žemesnės kaip kitur, lengvais išsimokėjimais

3 dalių Miegamojo kambario setai nuo \$89.00

4 dalių Miegamojo kambario setai nuo \$139.00

2 dalių Svečių kambario setai nuo \$89.00 iki \$400.00

5 dalių Dinetės setai nuo \$37.00

7 dalių Dinetės setai \$69.00

9x12 viln. kilimai \$39.00

21 colio kabinetinė

Televizija \$99.00

Gaziniai pečiai, šaldytuvai, minkštos kėdės, matracai, dulkių valytuvai, skalbiamos mašinos, televizijos, liet. plokštelės, auksiniai daiktai

BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted St.

Tel. Calumet 5-7237

Atdara pirmą, ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro

Sekmadieniais 11-5 val.

Budriko radio programos sekmd. 8 stoties WHFC, 1450 kl. nuo 2 iki 2:30 valandos po pietų.

"Mano motina liauna, kaip lieva" — (Metūgės, 29 psl.).

"Pavasaris išlenkia medžių šakas, kaip lieknas moteris" (Metūgės, 50 psl.).

"Bokštą — baltą ir liekną kaip moterį" (Amž. atminčiai).

"Ir kanopų kapojimas tolimas... žirgo regėto sapne

Liepsnojančiais karčiais" ("Rudenys")

"Ir tada — tiesiai per laukus atleikia ugniniai eržilai ..

Jų karčiai dega". (Metūgės, 49 psl.)

Vis tai, tikriausiai, skubotumo reiškiniai. Jų autorius, neabejotinai, galėjo lengvai išvengti.

Geriausios

Anglys ir Kūrenama Alyva

Žemiausiomis Kainomis

Geriausias Patarnavimas!

Telefonuokite MR. PETER P. RINKUS

6-1000

Special Representative

REINER COAL & OIL COMPANY

47-ti Metai adresu — 1804 West 59th Street

Prie užkandžių gerti:

STUMBRINE, ZUBROVKA ir SKAIDRIAJA

Prie kavos likerius:

LEMON-ICE, MIDUOLĮ

Dėmesio!!! — Šiuos gėrimus reikalaukite tikrai su JEROME Co. pilsytuvės lebeliu. — Rekomenduojame vokiškos firmos

WALL FLEISCHHAUER likerius MOCCA ir CHERRY

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas ankštas dividendas numatoma

mokėti ant investavimo sąskaitų nuo Vasario mėn. 1 d. 1962 m.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELLO MUŠIMUISI NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p. ANTKAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 p. p. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos, siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą, patarnavimu.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

LICENSED BY U.S.S.R.

BROOKLYN, N. Y. — 1530 Bedford Avenue — Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272

NEWARK, N. J. — 312-314 Market Street. — Tel. MI 2-2452 ir MI 2-1681, Bowling Green 9-6992

* Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai pasikymo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigoje, gavėjams nieko nemoka. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. * Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. ir sekmd. nuo 9 v. r. iki 4 v. v.

MŪSŲ SKYRIAI

78 Second Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	1241 N. Ashland Avenue CHICAGO 22, ILL. HUmboldt 6-2818	46 Whitehead Avenue SOUTH RIVER, N. J. Tel. Clifford 7-6320
631 West Girard Ave., PHILADELPHIA, PA. PO 9-4507	1028 Kenilworth Ave., CLEVELAND 13, OHIO. Tel. Pkrospect 1-0696	220 Worthington St., SPRINGFIELD, MASS. Republie 2-7163
1409 W. Genesee St., SYRACUSE, N. Y. HARRison 2-5386	11601 Jos. Campau Ave., DETROIT 12, MICH. TOWnsend 8-0298	558 Hudson Avenue, ROCHESTER 5, N. Y. Tel. Baker 5-4210
10, So. Vermont Ave LOS ANGELES 4, CALIF. DUKirk 5-6550	643-47 Albany Avenue HARTFORD 6, CONN. CHapel 7-5164	1900 Fleet St. BALTIMORE 31, MD. Dickens 2-4240

126 Tilghman Street
ALLENTOWN, PENNA.
Tel. HE 5-0415

303 Grove Street
JERSEY CITY, N. J.
(Arti Hudson Tube) HE 5-6368

* Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai pasikymo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigoje, gavėjams nieko nemoka. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. * Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, Šeštad. ir sekmd. nuo 9 val. ryto iki 4 val. vak.

NOREDAMI DAUGIAU INFORMACIJŲ REIKALAUKITE MŪSŲ FIRMOS KATALOGŲ

Alyva, anglis, kūrenimo sistemų pakeitimai ir patalysrai
BLUEFIRE OIL CO.
DR 3-3683
(24 VAL. TARNYBA)
Zemos kainos, greitas ir sąžiningas patarnavimas
Atstovas V. DOBA, HE 4-5880

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Litanca Ave.
Tel. FBontier 6-1882

Remkit dien. "Draugą"

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgy metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

VALYMAS
KILIMAI, APMUSTI BALDAI IR SIENOS
J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

TERRA
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660.
Kristalas, porcelanas (china) st-dabaras, gintaras, aukso ir kitokios oranžybiš, etc., etc. Kainos nu-pigintos, pasirinkimas — didelis.

Mes mokame **4 1/2%**
Kiekviena sąskaita ligi \$10.000.- apdrausta Federalinėje Valdžios įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation

5%
ant Bonus sąskaitu

MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

GAZO APSILDYMO KROSNIŲ IŠPARDAVIMAS:
SIEGLER, MONOGRAM, MOORE ir daugelio kitų firmų
nuo \$12.95 ir aukščiau

Specialus išpardavimas išstatytais pa-
vyzdžiams. 3-ju dalių Sectional svečių
kambario komplektas ir 2-ju dalių sve-
čių kamb. komplektui ir miegamajai
kamb. komplektui

Mūsų erdviose patalpose turime didžian-
sį pasirinkimą visų moderniškų baldų,
elektrinių krosnių, radijo ir televizijo-
aparų, šaldytuvų ir kitų namams reik-
menų

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Atdara pirmą ir ketvirt 9-9 val. antr., treč. ir šeštadieniais nuo
9 iki 6 val. Sekmd. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
FEBRUARY — VASARIO 22, 23, 24 D. D.

MIDUOLIS LIQUEUR	Fifth	\$4.08
COEUR DE FRANCE CHAMPAGNE COGNAC	Fifth	\$4.29
EXSHAW 80 PROOF FRENCH COGNAC	Fifth	\$3.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	\$4.89
RICCADONNA Imported VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle		\$1.19
TRY'S DEVYNIS (999) BITTERS	Fifth	\$3.79
BANANA LIQUEUR	Fifth	\$3.89
IMPORTED ITALIAN COFFEE LIQUEUR	Fifth	\$3.98
ASSORTED GERMAN WINES		
1960 VINTAGE	Fifth	.89c
WURZBURGER, or LOWENBRAU IMPORTED GERMAN BEER		
Case of 24 — 12 oz. Bottles		\$7.95

Netekome brandžios vakarietiškos asmenybės

Prie a. a. Adalberto Staneikos karsto

BALYS RAUGAS, Cambridge, N. J.

Šių metų vasario mėn. 17 dieną šalia Philadelphia, esančiame Wyncote, Pa., kraujui išsiliejęs galvos smegenyse, savo netrumpe, įvairaus ir prasmingo gyvenimo dieną baigė diplomatas ir dailininkas Adalbertas Staneika. Į amžinybę iškeliavo rami, kultūringa, tauri asmenybė, visą gyvenimą nuosirdžiai tarnavusi grožiui, įprasmindama savo būvimą dailės kūryboje, o Lietuvai per dvidešimt metų atidavusi savo sugebėjimus diplomatinėje tarnyboje.

Adalbertas Staneika gimė 1885 m. balandžio mėn. 23 d. Leguose, Lenkijoje, į kurį jo tėvas po 1863 metų nepavykusio sukilimo pasitraukė, bėgdamas nuo rusų persekiojimų. Adalbertas Staneika ankstyvoje jaunystėje pajuto norą piešti ir be jokio blaškymosi labai anksti pradėjo studijuoti meną. Baigęs Krokuvos Meno mokyklą, išvyko į Muncheną, vėliau į Paryžių ir pagaliau į Romą, kur ir sustojo ilgesniam laikui. Čia jis brandžiai reiškėsi kaip gabus portretistas, palikęs gan daug vertingų darbų italų namuose liudyti ilgiems laikams apie lietuvių menininko talentą. Iš ano meto likę italų kritikos vertinimai apie dailininką Adalbertą Staneiką kalba kaip apie vieną gabesniųjų menininkų.

Studijų laikotarpyje Adalbertas Staneika ne tik gerai pažino vakarų Europos kultūrą bei meną. Ilgesnis susijimas vakarų Europos kultūros židiniuose suformavo jo asmenybę ir giliai atsispindėjo jo pasaulėžiūroje, kurioje dievybės supratimas jame įgavo panteistinę jėgą, o žmogus tik laipsniškai tobulėdamas artėja į Absoliutą. Nemari žmogaus siela atgimsta nuolatiniame tobulėjime. Ilgesnį laiką jis gilinosi į indų filosofiją ir jogų mokslas jam padarė didelės įtakos.

Adalbertas Staneika, kaip dailininkas, priklauso pačiai seniausiai mūsų dailininkų kartai. Su pirmaisiais savo darbais jis dalyvavo pirmosiose Vilniaus dailės parodose kartu su K. M. Čiurlioniu, su kuriuo A. Staneika gana artimai bendradarbiavo. Apie M. K. Čiurlionį jis kalbėdavo su gražiausių sentimentu, o jo genialią kūrybą vertindavo su ypatingu dėmesiu. Dar prieš metus, prisimindamas M. K. Čiurlionio mirties pusšimčio sukaktį, A. Staneika su širdgala apgailestaujančiai rūpinosi, kad M. K. Čiurlionis iki šiol nesulaukė tinkamo jo genijaus įvertinimo. A. Staneika dar Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo padaręs projektą, kaip M. K. Čiurlionio genijų parodyti pasauliui. Tam tikslui pagrindinis dalykas buvo išleisti M. K. Čiurlionio darbų reprodukcijų rinkinį didžiulio albumo — monografijos formoje su svetimų kalbų tekstais. Deja, kaip A. Staneika skundėsi, patiktas projektas vis būdavo atidedamas vėlesniam laikui svarstyti.

Klasiniam portretui aliejaus spalvų darne A. Staneika atidavė viso savo gyvenimo kūrybingiausias valandas, tik atskirais atvejais į drobę perkeldamas peizažo iškarpą, natūrę mirtę ar improvizaciją. Beveik visus darbus jis atliko aliejaumi, retkarčiais panaudodamas pastelę. Jis buvo dailininkas portretistas tikra to žodžio prasme. Jo kūrybos pagrinde yra aliejinis klasinio tipo europinio stiliaus portretas. Pieš-

damas stengėsi, kaip jis pats sakydavo, kad valiorų gradacija būtų tiksli ir ekspresyvi, kad spalvų darnumas būtų pilnai atsiestas ir nekasdieniškas, kad kompozicija būtų rūpestinga ir originali. Jis visa tai pasiekdavo ir dailininkai, jo darbus aptardami, pripažindavo paprastuoju dailininkų žargonu "tikrai išlaikyta". A. Staneika kurdamas griežtai laikėsi principo, kad paveikslai kuriami ne įsispecializavusiems dailininkams ar meno kritikams nagrinėti, vertinti bei diskutuoti, bet visų pirma žmonėms pasigrožėti, pasidžiaugti, brandinant jų estetinį jausmą. Todėl A. Staneika iki pat paskutiniųjų metų, labai dažnai kaudamasis su nedatekliais bei skurdū, atmesdavo pasiūlymus uždarbiauti, piešiant pagal rinkos reikalavimus. Prekybinę dailę griežtai atmetęs, jis imda-

je Adalbertas Staneika irgi suvaidino ryškų vaidmenį. Lietuvos Dailininkų sąjungos istorijoje jis liks minimas kaip paskutinis Lietuvos Dailininkų Sąjungos laisvai rinktas pirminkas. Vokiečių okupacijos metu tos pareigos tikrai nebuvę lengvos. Į tuolaikinį Dailininkų sąjungos organizacinį darbą Adalbertas Staneika įdėjo daug darbo, rodydamas gražios iniciatyvos.

Adalbertas Staneika profesoriaravo ir Kauno Meno mokykloje, kur nemažos įtakos darė priaugusiai mūsų dailininkų kartai.

1918 metais, Lietuvos nepriklausoman gyvenimui kėlimosi metais, A. Staneika buvo Romoje, kur amerikiečių gimnazijoje dėstė meną. A. Staneika, kaip vakarų Europą pažįstanti brandi asmenybė, buvo pa-

Jonas Rimša

Saulė

vosi kiekvieno darbo, kurį jis rasdavo vertą laiko, drobės ir spalvų. Dirbdavo su užsidegimu, užmiršdamas laiką bei nuovargį, kūrybai atiduodamas visą save.

Su savo darbais jis yra dalyvavęs daugybėje parodų. Bet visose parodose jis rodė tik po keletą gerai atrinktų darbų. Tik paskutinėse jau čia, JAV, individualinėse parodose Wyncote, Pa., ir Philadelphiaje A. Staneika buvo išstątes visą eilę darbų, kurie buvo vietos kritikos gana gražiai įvertinti.

Lietuvos dailininkų sąjungo-

kvietas diplomatinė tarnyba. Likimo buvo lemta, kad šioje tarnyboje Adalbertas Staneika generalinio konsulo range atidavė savo amžiaus geriausius 20 metų. Tai sulaukė jį nuo dailės kūrybos, kuriai teliko laiko nuobiros, dažniausiai ištisų naktų ilgos valandos. Per tą 20 metų laikotarpį jam teko būti Lietuvos atstovu Darbo Biure Zenevoje, generaliniu sekretoriumi Intelektualinio Bendradarbiavimo Komisijoje Paryžiuje, Vyr. Įgaliotiniu Lie. Raudonojo Kryžiaus pabėgėlių reikalams ir t. t. Už nuopelnus

Kultūrinė Kronika

● **Jaunimo problemų seminaras.** Chicago studentų ateitininkų draugovė kiekvienos galvėnės metu ruošia seminarą, kuriame daugelio paskaitų forma nagrinėjama kuri nors aktuali tema.

Šiandien yra opus jauniosios kartos klausimas. Tadgi, šių metų seminaras savo paskaitų cikle kaip tik ir norės į šį reikalą pažvelgti, jį panagrinėti, prieiti prie konkrečių išvadų, kurias būtų galima praktiškai įvykdyti.

Jaunimo klausimą nagrinės šiose paskaitose:

● **"Naujosios filosofijos įtaka į rytojaus žmogų"** — kun. J. Kubilius (kovo 10 d.), **"Reikalingumas organizuotumui šių dienų jaunimui"** — dr. V. Vyngantas (kovo 17 d.), **"Romanistika ar racionali pažiūra į tautiškumą"** — A. Baronas ir R. Rudys (kovo 24 d.), **"Lietuvių literatūra ir jaunimas"** — (kovo 31 d.), **"Jaunimas ir lietuvių politikos veiksniai (nauja ir galimybės)"** — V. Adamkavičius (balandžio 7 d.) ir **"Tremtis šių dienų jaunimui bausmė ar palaima"** — dr. A. Liulevičius (balandžio 14 d.).

Paskaitos bus Jaunimo Centre 7:30 val. vak. Visi kviečiami dalyvauti.

● **Prof. Raphael Sealy**, Kalėdų metu lankęsis Chicagoje ir skaitęs paskaitą lietuviškos tautosakos tema, profesorius Washingtono universitete, Istorijos skyriuje, Seattle, Wash. Jis bendradarbiauja su žurnalo "Slavic Review" redaktorium prof. Treadgold ir rūpinasi lietuvių istorikų atstovavimu šiame žurnale.

buvo apdovanotas D. L. K. Gedimino ordinu. Bolševikams okupuojant Lietuvą, A. Staneika traukėsi į Vakarus, nenorėdamas, kaip jis pats sakė, trokšti prievartavimo tvaiko. Vokietijoje šalia meno kūrybos labai nuosirdžiai dirbo organizuodamas lietuvių tremtinius bei jų reikalus atstovaudamas prancūzų okupacinės administracijos įstaigose.

Į JAV atvyko 1949 metais. Atmetęs pasiūlymus eiti su menu į rinką pagal dienos reikalavimus, ištikimai tarnavo tikrojo meno kūrybai, piešdamas ir kitus mokymams. Wyncote, Pa., įsteigė Meno studiją, kurią lankė gražūs būrys besidominčių menu. Daug laiko paskutiniuoju metu skyrė Meno istorijos rašymui. Jo pateiktą medžiagą, reikia manyti, savu laiku bus panaudota kaip vertingas įnašas atitinkamam leidiniui.

Prie jo karsto nulenkiant galvą maldai, tenka prašyti Visagali, kad Jis suteiktų jam amžiną ramybę.

● **Literatūros rečitalis**, akcentuojant Maironį. Stasys Pilka balandžio 14 d. (šeštadienį) turės šį sezoną antrąjį savo rečitalį. Visai naujoje programoje ypatingas dėmesys bus skirtas Maironio draminei kūrybai. Rečitalis įvyks Jaunimo Centre, Chicagoje.

● **Chicago Meno Institute** šiuo metu vyksta nepaprastai įdomi kinų meno paroda, apžvelgianti tūkstantmetę kinų meno raidą, turėjusią lemiamos įtakos visam Azijos žemynui.

● **Dr. Juozas Prunskio knyga "Vyrai klysteliuose"** — jau atspausdinta "Draugo" spaustuvelyje, bus netrukus siunčiama į ryšką ir paleidžiama į rinką. Turi 308 puslapius. Joje pateikiami eilės mokslininkų, rašytojų, menininkų, žurnalistų, redaktorių, muzikų, medikų, karininkų, gamtininkų, teisininkų, dvasininkų ir kitų blaškymaisi gyvenimo klysteliuose, ieškant tikrojo atsakymo į gyvenimo prasmę. Knygą leidžia Lietuviškos Knygos klubas. Viršelis dail. J. Filipausko.

● **Dr. A. Šešplaukio** paruošta Lietuvių kalbos gramatika ir sintaksė išėjo trečia laida. Išleido Jonas Karvelis. Kainuoja 2.50 dol. Turi 98 psl. Vadovėlis tinka namams ir mokyklai.

● **Siaurės tarybos 1962 m. literatūros premija** 50.000 danų kronų paskirta švedų rašytojui.

MOVING
R. SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš to. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

VESTIUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RĖSĖS FOTOGRAFIJOS. MUST SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated in U.S.A.)
EDVARDAS ULIS, SAV.

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV RADIJAI HI-FI, VESTIUVIŲ PARDAVIMAI-TAISYMAI. Sek. uždaryta

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8 iki 9:30 val. ryto. Vakarus skiriami 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlack 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

TELEVIZIJAS
paprastai ir spalvotas nebrangiai tai sau. Už patarnav. vietoje \$3.00, už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir dalyva pigios paveikslėlių lempas.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėmais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/4 %

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

DRAUGAS, šeštadienis 1962 m. vasario mėn. 24 d.

5

Eyvind Johnson už romaną "Hans nades tid" (Jo malonės laikas). Laureatas yra žinomas Pabaltijo ir kitų pavergtųjų Europos tautų bičiulis. Šiaurės tarybos literatūros premiją skiria dešimties komisija, kurią sudaro Danijos, Islandijos, Norvegijos, Suomijos ir Švedijos literatūros žinovai.

● **Mirusio kompozitoriaus, čelisto, dipl. architekto VI. Adomavičiaus žmona p. Jadvyga** perdavė rankraščius ir kitokią muzikologinę medžiagą Liet. muzikologijos archyviui Chicagoje. Rankraščiuose yra dainų solo su fortep. aukštesniam, vidur. ir žemesniam balsui, čelo solinių dalykų ir kt.

● **Jonas Narukynas** perduda vertingą savo dovaną, gaidų rašomąją mašinėlę, Lietuvii

muzikologijos archyviui, Chicagoje. Perima J. Zilevičius, archyvo organizatorius, dalyvaujant J. Bertuliui, archyvo vice-kuratoriui.

MOVING

F. KASPARAS
Vietoje ar toli — patyrusių sąžiningas, švarus patarnavimas
TO 3-1262 Cicero, Illinois

STIRBIS FUEL OILS

Aliejus virtuvei ir krosnims
"Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlack 4-6264

PETRAS STIRBIS

6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamą nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi sutaupę pinigų, tas jaučiasi saugus ir laimingas. Pradėk taupyti šiandien!

4 1/4 %

METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VI rginio 7-7747

Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

KAM PERMOKĖTI ir būti nepatenkintu, kad galima išgyti puikų mažai vartotą betkokios firmos nuo 1956–1961 metų modelių garantuotą automobilį? Duodame 6-į mėn. garantiją.

VACYS MOTOR SALES
6516 S. Western Avenue, Chicago 36, Ill.
Telef. WAilbrook 5-5121

PROPOSED RATE ON INVESTMENT ACCOUNTS

4 1/2 %

join our stainless club

5 VIENETŲ PEILIO - SAUKSTŲ SETAS TAUPYTOJAMS DOVANŲ

Mūsų turtas viršija \$21,000,000.00

Už santaupas, įneštas mėnesio 15 d., nuosimčiai mokami nuo to mėnesio 1-mos dienos.

VALANDOS:

Pirmad. nuo 9 iki 4
Antrad. " 9 iki 4
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirt. nuo 9 iki 8
Penktad. " 9 iki 6
Šeštadiend. " 9 iki 1

District Savings

AND LOAN ASSOCIATION

4180 South Halsted Street • Chicago 8 • CLiffside 4-0106

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

Tuščių šiaudų kūlimas

"Ieškojimų" psichozė sovietinėje literatūroje

Savaiminga ir normali meno, muzikos ir literatūros raida tegali vystytis tik laisvojo pasaulio kraštuose. Naujumi čia ateina inspiruoti paties kūrejo dvasios, sekant ir išgyvenant spalvingus moderniojo gyvenimo reikinius. Kitaip yra diktatūrose, ypač "pavyzdin-giausioje" diktatūroje Sovietų Sąjungoje. Vienoks ar kitoks naujumas ten gali ateiti tik partijai nutarus arba tiesiog įsakius. O ir ta leisti kūrybinė pažanga ir tie tariamieji kūrybiniai atradimai dažnai atveja bėda tai, kas laisvoje Vakarų pasaulio kūrybinėje raidoje išgyventa jau prieš šimtą metų.

Sitokion situacijon yra nutrenktas ir pavergtosios Lietuvos rašytojas, muzikas, menininkas. Tragiškiausia yra tai, kad kūrėjui gimtą ieškojimą partija dabar ten stengiasi nužudyti, lyg ir pati inspiruodama naujų kelių ieškojimą. Laik-raščiuos ir žurnaluos pasipylė straipsniai, keldami tariamų ieškojimų psichozę. Betgi niekas iš rašančiųjų ir šaukiančiųjų nedrįsta dalykiškai pasakyti, kasgi tas naujumas ieškojimas yra ir kiek jo yra?

I klausimą, kas tas naujumas ieškojimas, galėtume atsakyti, kad tai yra tik partijos hipnozė kūrėjo sąmonei. Tuščio, frazinio ieškojimų triukšmo ji turi būti įtikinta, jog gyvenanti laisvėje ir modernios kūrybos sriaute.

Ir kai visa tai skaitai tenykštėje spaudoje, pergyveni tiesiog klaidų išpūdį, lyg regėtum laisvą iš pamišėlių namų, rašytus nenormalių nenormaliems.

Štai tik vienas pavyzdėlis iš tų nesibaigiančių "ieškojimų" liaupsų, jau kuris laikas tvinstančių per visą sovietinę spaudą:

"Labai reikšmingas lietuvių tarybinės literatūros brendimo požymis yra vis intensyviau vykstant rašytojų kūrybiniai ieškojimai. Sudaužiusi asmenybės kulto laikų nesveikus reiški-nius, partija tuo pačiu pašalina iš kūrybinės aplinkos daugelį liguistų, literatūrinį ir meninį procesą žalojusį dogmų. Rem-damiesi liaudiškumo, komunis-tinio partiškumo baze, rašyto-jai godžiai ir atsidedę ieško naujų, išpūdingesnių, įvairesnių meninės išraiškos formų, kurios geriausiai atitiktų naujojo gy-venimo idėjas, jo turinį ir dvasią. Ieško naujų formų, drauge vis giliau skverbdamiesi į ne-judintus gyvenimo klotus".

(K. Ambrasas, "Tiesa", vasario 6 d.)

Ir ten pat tas pats rašantys visus "ieškojimus" reziu-muoja:

"Pagrindinė tarybinės literatūros magistralė, kurią mums nurodo partija, yra šiuolaikinės tematikos magistralė. Šito negalima užmiršti. Ir tikrieji kūrybiniai ieškojimai, vykdamie liaudiškumo, komunistinio partiškumo bazėje, savaime turi vykti šia pagrindine, partijos nurodytąja kryptimi".

Klausimą, kiek tų ieškojimų yra ir kiek pasistūmėta pirmyn, tegalėtume paaiškinti šitokiu priminimu. Imkime, kad ir poeziją. Iki paskutiniųjų metų viskas ten sukosi maždaug Puškino epochoje, retkarčiais pasijavirinant Majakovskiu. Da-bar gi jau leista atrasti ir Whitmaną. Atrodo lyg nauji pasauliai būtų atidengti. Ir šiandien šio didžiojo amerikie-

čio epigonų laikraščiuos ir žurnaluos ten mirgėte mirga. Betgi Whitmanas gyveno ir kūrė prieš šimtą metų. Laisvosios poezijos kelias po jo jau vėl yra nubėgęs naujomis ir labai vaisingomis kryptimis. Tik pavergtiesiems visa tai dar tera incognita.

Ieškojimų melui apogiejiaus viršūnėn iškelti vasario 6 d. Vilniuje dar buvo sušaukti Rašytojų sąjungos valdybos plenumas ne tik lietuvių rašyto-jai, bet net ir svečiai iš "bro-liškų respublikų". Ir kiekvienas ten iš jų klaikiai ir pabūgiškai turėjo kulti tuščius "ieškoji-mų" šiaudus. O viskas, lyg pa-juokai, ir vėl tiesiog įsakymo forma buvo to paties Rašytojų sąjungos valdybos sekretoriaus K. Ambrasos kalboje su-sumuota:

"Literatūrinė tolerancija anaipol nereikia beprincipin-gumo ir chaoso meninėje kūry-boje. Tolerancija turi visada remtis principiniais marksisti-nės lenininės estetikos dėsniais, literatūros liaudiškumo, komu-nistinio partiškumo kriteri-jais".

("Literatūra ir Menas" vasario 6 d.)

Pasak to paties laikraščio — K. Ambrasas savo praneši-mą užbaigia N. Chruščevo žo-

niais: "Mūsų tikslai aiškūs, keliai nubrėžti!"

Tad koks begali būti ieškoji-mas, kada keliai nubrėžti? Ir nebandyk iš jų iškrypti!

K. Priešpylis

Moksliniai ir technologiniai laimėjimai sudaro mūsų gyvenimo dalį, o 1957 m., paleidus pirmuosius dirbtinius satelitus, atsidarė naujos sritys erdvės ir žemės atmosferos tyrimams. Kartu su tuo mes vis labiau ir labiau pradedame domėtis erdvės paslaptimis. Tas susidomėjimas pasireiškia ir knygų srityje. Pastaruoju metu vien tik anglų kalba nuolat pasirodo vis naujų knygų, populiari-zuojančių erdvės ir nuostabią astronomijos pažangą.

Norintieji susipažinti su vi-džiais: "Mūsų tikslai aiškūs, keliai nubrėžti!"

Tad koks begali būti ieškoji-mas, kada keliai nubrėžti? Ir nebandyk iš jų iškrypti!

K. Priešpylis

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS
Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.
Tel. PR 6-8998
3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

KARPENTERIS
Visokius namų, garažų, vidaus ir išorės, didelių ir mažų pertvar-kymus, virtuvės spinteles darau labai prieinama kaina.
IGNAS
Tel. HE 4-5570

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gamintojų laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvėrimas ir išmėri-vimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, jūs galite būti užtikrinti, kad ji tiksliai išpildy-sime, kaip daktaro užrašyta.

Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaist-us, kurie veikia paskėmingai. Tu-rime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išras-tų.

DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacistas
2425 W. Marquette
Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HE 4-6050

VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmad. uždaryta.

ERDVIŲ VIEŠPATIJA

Pastarųjų laikų erdvių nuo-stabus užkariavimas paskati-no susidomėjimą astronomija. "Žvaigždžių mokslas" dabar nuolat gvildinamas laikraščių ir žurnalo puslapiuose, o tokie vardai kaip "orbita", "sateli-tas", "astronautas" patapo mums įprasti.

Moksliniai ir technologiniai laimėjimai sudaro mūsų gyvenimo dalį, o 1957 m., paleidus pirmuosius dirbtinius satelitus, atsidarė naujos sritys erdvės ir žemės atmosferos tyrimams. Kartu su tuo mes vis labiau ir labiau pradedame domėtis erdvės paslaptimis. Tas susidomėjimas pasireiškia ir knygų srityje. Pastaruoju metu vien tik anglų kalba nuolat pasirodo vis naujų knygų, populiari-zuojančių erdvės ir nuostabią astronomijos pažangą.

Norintieji susipažinti su vi-džiais: "Mūsų tikslai aiškūs, keliai nubrėžti!"

Tad koks begali būti ieškoji-mas, kada keliai nubrėžti? Ir nebandyk iš jų iškrypti!

K. Priešpylis

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS
Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.
Tel. PR 6-8998
3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

KARPENTERIS
Visokius namų, garažų, vidaus ir išorės, didelių ir mažų pertvar-kymus, virtuvės spinteles darau labai prieinama kaina.
IGNAS
Tel. HE 4-5570

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gamintojų laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvėrimas ir išmėri-vimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, jūs galite būti užtikrinti, kad ji tiksliai išpildy-sime, kaip daktaro užrašyta.

Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaist-us, kurie veikia paskėmingai. Tu-rime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išras-tų.

DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacistas
2425 W. Marquette
Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HE 4-6050

VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmad. uždaryta.

sata ir apkelti dangišką kos-mą, paskaitykite J. Inglis' "Pla-nets, Stars and Galaxies", ku-ris visiems aiškiai ir suprantamai išdėsto astronomijos sie-kius tiems, kurie "jaučia, kad žmogus turi turėti šiekį tokį supratimą apie jo vietą ir san-tykį su fizine visata".

Norį giliau ieštis į erdvės pažinimą tepaskaito James Stokley "Atoms to Galaxies", kur parodoma, kaip astronomai naudoja naujuosius telesko-pus, spektroskopus ir radio te-lekopus. Joje taip pat aprašoma galimos erdvių tyrimo priemonės ir aptariamų įvai-rių visatos hipotezės, prade-dant ta, kuri žemę laikė visa-tos centru ir baigiant ta, kuri spėja medžiagą tolydžio kuria-mą.

Tačiau visų įdomiausia bus Guy Marchie "Music of the Spheres", puiki sintezė viso,

ką mokslas atrado ir spėlioja apie žemę, mėnulį, žvaigždes ir kitus erdvių pasaulius, medžia-gos sudėtį, laiko ir reliatyvu-mo hipotezes. Knyga parašyta labai lengva kalba ir puikiai iliustruota.

Kadangi jau plačiai kalbama bei rašoma, kad netrukus žmo-gus galės keliauti tolimom erd-tykį su fizine visata".

Pristatome Visokių Rūšių STATYBŲ IR NAMŲ PATAISYMIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristaty-mą teikiame nemokamai
Rastinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadi-niais iki 3 val. p. p.

INVENTORINIS IŠPARDAVIMAS

INVENTORINIAME IŠPARDAVIME PIRKSITE VISAS MEDŽIAGAS LABAI PIGIAI.

PASINAUDOKITE ŠIA RETA PROGA!

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilno-nių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo ir kitų medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą — už žemas kainas! Gavome specialią medžiagų paltam kaip vyrų, taip ir mo-terų: Vėliūro, činčilo ir "needlepoint", kuriuos dar galima susipėti pasiūsti artimiesiems Lietuvon.

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.

TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Mūsų naujas adresas yra tik blokas į rytus ant Roosevelt Rd. nuo mūsų ankščiau buvusį pataipų.

Automobilius galite pastatyti nemokamai už kampo į šiaurę ant Jefferson St. — alkštėje

Atidaryta kasdien įskaitant ir sekmadienius nuo 9 v. r. iki 5:30 p. p. Pirmadieniais uždaryta.

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU

NERIBOTI FONDŲ PASKIRTŲ NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

• Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išga-les.

Turtas \$82,000,000.00

• Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicago taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos — saugios ir neša dividendus.

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobi-liams pastatyti aikštės jūsų patogumui

Pinigai padėti prieš kiekvieno mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr.,
President

Valandos: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 ryto iki 4 popiet.
Ketvirtadienį nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Trečiadieniais neatidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

vėm, pravartu šį tą žinoti apie rėti teisingą supratimą apie vi-tolimųjų erdvių paslaptis ir tu-satos architektūrą. P. G.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Jau dabar siųskite VELYKOMS!

DEL GARANTUOTO PRISTATYMO KREIPKITES I CENTRAL PARCEL SERVICE

PAGRINDINE ISTAIGA:

220 South State Street

Tel.: WA 2-9354

NAUJAS SKYRIUS:

2618 West 63rd Street

Tel.: WA 5-2466

Atvykite ir apžiūrėkite mūsų gausų pasirinkimą prekių dovanoms.

JAU 15 METŲ PRISTATOM SIUNTINIUS I LIETUVĄ — VISADA LAIKU!

UNIVERSAL SHOE STORE

(Liet. batų krautuvė) YA 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)

Vėliausio stiliaus batai visai šeimai

3335 So. Halsted Street Chicago, Illinois

Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:

CHEV., FORD, PLYM. \$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUD., RAMBLER, BUICK \$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON \$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD \$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC \$19.95

Zemos kainos ir čia neįvardintoms mašinoms. Pili-as hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais.

Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąži-ningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois

GRovehill 6-7777

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išti-kus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKay, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

FREE TRANZISTORINIS RADIJAS

KUOMET NUPIRSITE 800 GALIONŲ KURENAMOS ALYVOS

ARBA

PASTOVUS ŽIBINTUVĖLIS

(Flashlight — nereikia jokių baterijų)

KUOMET NUPIRSITE 400 GALIONŲ KURENAMOS ALYVOS

GAPS PETROLEUM COMPANY

PILNAS APSILDYMO—VĖSINIMO—ITAISYMAS—APTARNAVIMAS

Tel. — PProspect 6-6677 2735 West 63rd Street

Giving Always Perfect Service

KAS NAUJO HOLLYWOODE?

ALĖ RŪTA, Los Angeles, Calif.

Robert Harland - Jurgaitis, Hollywood'o lietuvis aktorius, vaidinas serijiniuose TV filmuose "Target", "The Corruptors" ir kitur.

Nemažai ir nelabai daug. Naujienų čia nestinga, bet ši kartą kalbėsime tik apie dalį pačių paskutiniųjų ir įdomesnių lietuviams. Tada nebus daug naujo.

Visur lietuvių žinoma ir mėgiama filmų bei televizijos aktorė Rūta Lee - Kilmonytė sėkmingai pasirodė naujame filme, Frank Sinatros gamintame "Trys seržantai". Ji čia atliko svarbiausią moterų vaidmenį - Emiliją. Pats filmas nėra labai pavykęs. Jame stinginga, aplamai, turinio ir tikslas. Komedija, tai komedija. Bet ir komedijos turi ką nors pasakyti, ką nors parodyti. Čia kiekvienas veiksmas, atrodo, atliekamas dėl paties veiksmo. Atrodo, tik aktoriams leista pasigardžiuoti ekstravagantiškais nuotykieliais, juose pasirodyti. Nemažai muštynių, girtuokliavimo, "pavojų" ir beveik vaikišku herojiškumu iš tų pavojų išsispainiojimo. Yra gražių džiūnų ir kalnų vaizdų. Mat, veiksmas vyksta Amerikos Vakaruose, prieš maždaug šimtmetį. Tiesa, tuos nuotykielius, tas muštynes ir kitas gudrybes nebloggerai suvaidino; juk ir aktorius čia neeiliniai: Frank Sinatra, Dean Martin, Peter Lawford (prezidento Kennedy švogers), Sammy Davis, Jr., Joey Bishop. Simpatingiausias - juodukas Sammy Davis, Jonah Williams vaidmeny, labiausiai ir pabrėžias filmo tendenciją: prisirišimą, draugystę.

Rūta Lee - grakšti ir įtikinanti Emilija, kur šoka, vaikšto, juda. Jaučiasi netikrumo jos sėdimose pozose ir dramatišniuose dialoguose, nors žodžius ištaria aiškiai ir su vaidybine intonacija. Atrodo, ši rolė nebuvo jai. Rūtai reikia veiksmo, judesio; ten jos žavumas. "Operation Eichman" filme ji buvo geriausiai įsijautusi. "Trijų seržantų" beidėjinė Emilija nepadėjo mūsų aktoarei augti. Žinoma, tai ne jos kaltė.

Iš paskutiniųjų verta paminėti filmą "Pasaulis naktį": serija įdomiausių ir gražiausių pasaulio pasilinksminimų vietų bei vaizdų, surinkti Warner Brothers studijos. Parodyta Amerikos, Meksikos, Prancūzijos, Anglijos, Japonijos ir kitų šalių puikiai restauruoti, naktiniai klubai ir jų spalvingos, dažnai pikantiškos, programos. Vietomis vykusiai panaudoti kontrastai: pavyzdžiui, Meksikoje - ekstravagantiška malonumų naktį vieta ir čia pat Dievo Motinos statula, prie kurios meldžiasi berniukas, netrukus atliksias pavojingą šokimą nuo uolos; arba - pasiutęs balius Brazilijoje ir miesto pakraštį, ant aukščiausios uolos, - ištisusio į miestą raudonas Kristaus statula. Filmas įdomus ir naudingas pamatyti

ta prasme, kad per pora valandų pamatai daugelį vietų ir žmonių bei nuostabių pramoginių numerių, kuriuos šiaip pamato tik prabangūs keliauninkai po pasaulį. Yra puikių vaidybos ir akrobatikos bei balto gabalėlių.

Įdomus atradimas Hollywood'e! - Tai du jauni aktoriai lietuviai, kurie iki šiol platesnei publikai nebuvo žinomi.

Jūratė Nausėdaitė, Amerikoje gimusi naujųjų ateivių dukterė, yra pasižymėjusi televizijoje ir neseniai debiutavusi Walt Disney's filme "Babes in Toyland". Filme ji atlieka Bo Peep vaidmenį. Ši dvylikos metų blondinė ir melynė yra tikrai gabi mergaitė. Filmininkų dėmesį ji atkreipė pirmąsias savo gražiu balsu. Gerai vaidina, šoka, puikiai skambina pianinu. Pasiryžusi tapti gera aktore. Ta linkme ir mokosi. Lanko daugelį privačių vaidybos ir muzikos pamokų. Gera moki-

Jūratė Nausėdaitė - Ann Jillian Bo Peep vaidmeny (pirmoji dešinė) Walt Disney's filme "Babes in Toyland"

Keturių Beethoveno Devintos Simfonijos

Šį vasario mėnesį kiekvieną šeštadienį duodama per radio stotį WFMT Chicagoje Beethoveno Devintoji simfonija, išpildoma kiekvieną kartą kito sąstato ir kito dirigento. Pirmą šeštadienį Devintąją atliko Vienos Philharmonijos orkestras, diriguojamas Felix Weingarten. Antrą šeštadienį - Philharmonijos orkestras, diriguojamas Otto Kemperer. Trečiąją - Bayreuth Festivalio orkestras, įrašytas plokštelėn rugpjūčio mėn. 1951 m., diriguojant Wilhelm Furtwängler. Ir šį - paskutinį šio mėn. šeštadienį 4:45 po pietų Beethoveno Devintąją išpildys NBC simfoninis orkestras, diriguojamas Arturo Toscanini. Vertėtų kiekvienam išgirsti šią garsiąją pasaulinę simfoniją, ypač, kad, tur būt, nėra Amerikoje namų, kur ne-

būt ir savo kasdieniniame šėstame skyriuje. Gyvena su tėveliais (Margarita ir Juozas Nausėdai) ir broliu studentu.

Robert Harland (Jurgaitis) yra apie 28 metų amžiaus televizijos aktorius, nors anksčiau yra vaidinęs ir filmuose. Jo tėvas gimęs buvo Amerikoje, motina - Lietuvoje. Pats aktorius gimęs ir užaugęs Pensilvanijoje, dramos studijas baigęs New York'e. Anksčiau yra buvęs radijo pranešėju. Dabar jis turi ilgo termino kontraktą su televizijos kompanija, vaidina poroj serijinių filmų. Turi airę žmoną ir tris vaikučius. Jo svajonė - kada nors įsigyti ūkį ir jame gyventi. Čia, sako juokais jis pats, matyt, many atsiliepa ūkininkų - lietuvių kraujas.

Esą ir daugiau lietuviškos kilmės žmonių filmų pasauly, bet jau jie nuskendę svetimojo bangoj.

Pasakiška istorija

Gallimardo knygų leidykla Paryžiuje pradėjo leisti rinkinį, kurio tikslas protagonistų pagalba atgaivinti mitus ir dingusias civilizacijas. Kas buvo Medėja, Fedra, Ariana ar Tristanas? Mes gyvename ant legendų nuosėdų, kurių pradžios nežinome. Jose glūdi žmonijos pasakos. Mes galime jom tikėti ar netikėti, bet negalime nesisavėti.

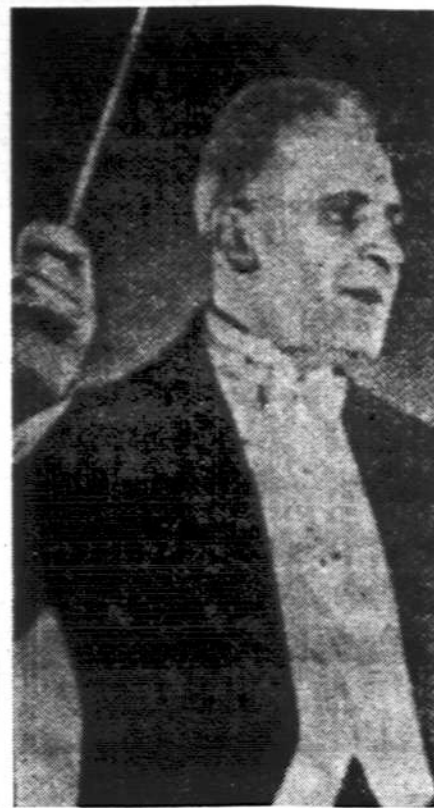
Prancūzų rašytojas Michel Bernard savo knygoje "Parakleto viešpatija" mum pateikia vieną tokių legendų.

1268 m. ruduo. Antiochiją užkariavo Islamo kariai. Libano širdyje, apgultoje pilyje, Parakleto paslaptingo įkūrėjo akys artimos mirties vaizdai pinasi su jo jaunystės svajonėmis. Kadai Sicilijos laimingoje atslaitėse jauna mergaitė jam perdavė Joachimio Florie-

čio, pranašingo vienuolio, mokslo. Jis skelbė Šv. Dvasios viešpatavimą, Taikos ir Teisingumo žemiškos karalijos įsikūnijimą, kuris tęsis tūkstantį metų. Ariana mirė. Visa žlugo. Kryžiaus karų nesėkmė, krikščionių karalių apakimas, nenoras dėtis su mongolais Šv. Žemę atidavė arabams. Ar Joachimas Florietis suklydo, ar dėl to yra kaltas jo mokinių nekantumas? Visoms žmogėkoms viltims subyrėjus, Parakleto įkūrėjas prašo patį Dievą savo gyvenimo ir svajonių atskaitos. (M. Bernard: Le Domaine du Paraclet.) P. G.

• Lengvosios muzikos šokių vienuoliktas rinkinys greitai pasirodys rinkoje. Leidžia Jonas Karvelis. Plokštelėje yra dvylika lietuviškų lengvosios muzikos dalykų.

MIRĖ BRUNO WALTERIS

Bruno Walter

Širdies ataka privertė amžiams nurimti nepailstantį pasaulinio masto dirigentą Bruno Walterį, žengiantį į 86 metus. Jis mirė pereiną šeštadienį savo namuose Beverly Hills, Calif., kuriuose dar neplanavo poilsiauti, važinėdamas gastrolėms po Ameriką ir Europą.

Bruno Walteris gimė Berlyne 1876 m. rugsėjo mėn. Muzikos draugai pastebėjo jau 4 metų berniuko nuostabią muzikalumą, patarė tėvams skirti jo likimą muzikos karjerai. Nors ir kukliai gyvendami, tėvai pasiryžo savo linksnį, gyvą berniuką leisti mokytis muzikos Sterno konservatorijon. Nuostabus vaikas nei tėvų, nei draugų vilčių neapvylė: 9 metų amžiaus jis debiutavo, kaip pianistas, o 17 metų buvo angažuotas diriguoti Koelne Lortzingo operai. Nuo 1894 m. Walteris pakviestas Hamburgo operos dirigentu - asistentu. Nuo šios datos jau nuojo dirigento gyvenime prasižada naujas posūkis: Hamburge Walteris susitiko kompozitorių Mahlerį. Jiedu, nepaisant amžiaus skirtumo, paliko visam laikui geriausi draugai. Ir 1909 metais, Mahleriu mirus, Walteris dirigavo Mahlerio nebaigtą devintą simfoniją, gaudamas iš vienalaikio muzikų vienbalsį talentingo simfoninės muzikos dirigento pripažinimą, atidariusį Walteriui duris į garsiąjį didmiesčių podiumus.

Pradėjęs trumpais, bet reikš-

Izabelė Motekaitienė

mingais angažmentais Koelne, Hamburge, Breslau, Pressburge, Rygoje ir Berlyne, Walteris greit kilo į pasaulinio garso aukštumas meistrišku dirigavimu ir nuostabių draugiškumu su orkestrantais. Nuo 1901-13 m. - jis Vienos karališkos operos dirigentas. Nuo 1914-22 m. - Karaliaus rūmų kapelmeisteris ir Muencheno muzikos generalinis direktorius. Nuo 1929 - 33 Leipzig'o orkestro dirigentas, o 1935-38 Vienos valstybinės operos dirigentas. Diriguodamas žymiausiems Vokietijos didmiesčių orkestrams, jis nuo 1923 m. būdavo dažnu svečiu ir Amerikos Jungtinėse Valstybėse: jo dirigavimai New York'e, Bostone, Minneapolis'e, Detroit'e palikdavo neužmirštamo įspūdžio. Nuo 1924 m. jis reguliariai diriguodavo Londone Coventry Garden Operos vokietų operų pastatymams.

Prasidėjus pasauliniam karui, Walteris 1939 m. persikėlė nuolatiniam apsigyvenimui Amerikon. Gi 1945 m., mirus jo žmonai, apsigyveno pas dukterį Lottą ir žentą vokietį aktorį Carl Ludwig Lindt Beverly Hills. Čia buvo jo muzikos pasaulio centras. Iš čia jis, kaip svečias dirigentas lankė žymiausias Amerikos miestus ir Europą. Žymesni jo pasirodymai buvo San Francisco pasaulinės parodos metu ir 1940 dirigavimo angažamentas Metropolitan operai New York'e. Dirigavimo menui jis paaukojo 68 metus.

Dirigavimo mene Bruno Walteris buvo vienas šio laiko genijų. Jis buvo žinomas, kaip kūrinio išpildymo tobulybės entuziastas. Daugumos muzikų nuomonė, jis buvęs geriausias pasaulinės muzikos "perfectionistas". Bet jis pats nemėgęs genijaus vardo. Jo nuomone, pats genijaus vardas net pavojingas vertiems to vardo. Santykiuose su kitais žmonėmis Walteris būdavo labai paprastas. Mylėdamas muziką ir jos išpildytojus, jis buvo mylimas labiau už kitus podiumo genijų tų nesuskaitomų orkestrantų, kurie su visu atsidavimu padėjo didžiajam Walteriui kopiti iki aukščiausios tobulybės.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226

Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 9:30; kitomis dienomis nuo 9 iki 6 v. v.
Sekmadieniai abi krautuvės atidarytos nuo 12 iki 5.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

JOHN W. PACHANKIS MONUMENTS
C. VITKAUSKAS-VITKUS
6819-21 So. Western
All Phones GR 6-3745

GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMAS

Didžiausias paminklas švediško juodo granito Chicago apylinkėse

Atdara kasdien ir sekmadien nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet

DRAUGAS, šeštadienis 1962 m. vasario mėn. 24 d.

7

Ilgesys

— Į priekį, sparciau! — rėkia bėgdamas gyvenimas.

O tu stovi čionai, pavagėje, toli nuo to gyvenimo, išmestas iš šviežio srauto, kaip sprakšė iš dirės guolio, paliktas vienas savo likimui.

Ir taip norėtum kabintis ran-

kom už skriejančios laimės vežimo ratų, norėtum čiupti už pavodžių ugninį žirgą, išpešti nors vieną plunksną žydriajam paukščiui.

— Tū-ū-ū...

Stai kas yra ilgesys, kuris nusiausia žmogų birželio naktį pavagėje, ant dvivėžio kelelio.

P. Andriusis

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PE 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG Nuo M. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDARCREST 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St.

Telef. GROVEHILL 6-2345-6

410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadarzių vestuvėms krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuviams, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIAKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

LAfayette 3-8572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 3321 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. CL 4-5665

Spalva, stilius, siluetai

Iš spaudos teko sužinoti, kad Korp! Giedra susirūpinusi su-
telkti lėšų romano apie skaid-
rų lietuvių moters asmenį pre-
mijai, todėl kreipiasi į jauną-
sias organizatores, norinčias
suruošti tam tikslui madų pa-
rodą.

— Teko girdėti, kad kovo mėnesį rengiate madų parodą; jdomu, kokių tikslų?

— Tiesa, kovo 11 d. rengia-
me pavasarinį rūbų madų pa-
rodą. Tikimės pelnu papildyti
išdoto kasą, kuris bus skiriamas
skelbtam romano premijavimui.
— Kodėl pasirinkote madų parodą, o ne kokį nors kitą po-
būdį ar parengimą?

— Romane norime, kad bū-
tų iškelta pavyzdinga, ideali
divasine prasme, lietuvių mote-
ris; parodoje parodysimė išori-
niai pasipuošusią moterį.

— Kaip rūbai, ar jie bus pa-
čių kurti bei siūti, ar gauti iš
krautuvių?

— Norėjome pačios juos ga-
minti, tačiau pasitaikė puiki
proga gauti juos tiesiog iš New
Yorko per vieną krautuvę.

— Ar lengvai juos gaunate?

— Taip ir ne. Pradėjus ke-
liuoti po didžiąsias didmiesčio
krautuves, patyrėme, kad dau-
gumoje jos pačios ruošia savo
parodas, kaip pvz.: Bonwit
Teller, Carson, Marshall Field,
Stevens ir kitos; be to, jos no-
ri didelio skaičiaus žiūrovų.
Tuo tikslu turėjome rasti anglų
kalboje atitinkamą mūsų orga-
nizacijai titulą. Kadangi 85%
narių yra baigusios Amerikoje
universitetus ir dirba savo sri-
tyse, o likęs procentas studi-
juoja — tai su ramia sąžine
pasikrikštyjome — "Profession-
al Women's Association".
Lengvai gavome.

— Vienas svarbiausių fakto-
rių parodoje — tai modeliai.
Kaip juos gaunate, ar tai bus
mėgėjos, ar irgi profesionalės?

— Turėsime aštuonias. Ke-
turos korporantės, kurios ša-
lia studijų lankė modeliavimo
mokyklas, dvi profesionalės, ku-
rios tuomi vertėsi, ir dvi vy-
resnio amžiaus moterys, kurios
patenkins jau pilnai subrendu-
sių moterų skonį!

— Kokie rūbai bus mode-
liuojami?

— Pilna apranga. Asiaus-
tai, eilutės (kostiumėliai), spor-
tiški drabužiai, dienišės ir va-
karinės suknelės.

— Ar tiesa, kad modeliai mo-
deliuos ir šukuosenas?

— Oh, taip! Genovaitės Kar-
nauskienės, neseniai atvykusios
iš Kolumbijos, šukuosenų sa-
lonas individualiai modelius
sušukuos.

— Nepaprastai intriguojan-
čiai viskas skamba, tur būt, ti-
kintės daug publikos?

— Kiekvienas rengėjas visa
savo buitimi sielojasi, stengda-
masis padaryti geriausiai. De-
dame ir mes visas savo pastan-
gas ir tikimės keleto šimtų
žiūrovų bei žiūrovų, turint
mintyje šios parodos tikslą.
Atsilankiusieji galės džiaugtis,
kad ir jie prisidėjo savo dalimi
prie romano premijos, šalia
kultūringai praleistos popietės.

— Gal rengiate loteriją ar
dovanas?

— Ir loteriją ir dovanas. Prie-
žangos bus gaunami "door pri-
zes" bilietai, su jais bus gali-
ma laimėti penkiolikos arba
dvidešimt penkių dolerių vertės
suknelės iš mados skolinusios
krautuvių. Loterijai paskyrė ri-
dail. J. Pautieniaus šiai
progai nutaptą paveikslą ke-
lerių šimtų dolerių vertės.

— Gal turite dar kokių ko-
mentarų?

— Tur būt, tik tiek, kad de-
damos geriausios pastangos,
tikimės suruošti išsamiai pla-
ningą parodą, tuo pačiu įamžin-
damos užsibrėžtą tikslą su at-
silankiusiųjų paskatinimu dirb-
ti toliau.

Paroda įvyks kovo 11 d., 3
val. p. p. Jaunimo Centre. Nu-
širdžiai kviečiame plačiąją vi-
suomenę atsilankyti.

Kristina Dauginienė

Uodeguotas išmisas — Pary-
žiaus skrybelninkas pavarasine
skrybėlių kolekcijoje pademonstra-
vo savo paskutinį išgalvotą: nuo
skrybėlaitės nuleido uodegę su
pilnai išpūsta organzos medžiagos
rože.

★ **Chicago Lietuvos Moterų klubas** suruošė tradicinį Vasa-
rio 16-tosios minėjimą perein-
tą trečiadienį, vasario 21 d., 12
val. 30 min. p. p. Mc Kown res-
torane savo klubiečių ir vieš-
nių tarpe. Klubui, kurio narių
skaičius nepakeičiamai visad
lieka 60, sėkmingai vadovauja
A. Mikšienė. Pagrindinę kalbą
dienos tema pasakė garbės
pirm. J. Daužvardienė. Muzi-
kinę programos dalį atliko klubi-
no narės solistės. Dekoravimas,
kaip ir kiekvienais metais, bu-
vo labai skoningas lietuviškoje
dvasioje. Tos dienos šeimini-
kės buvo: dr. E. Satkauskienė,
Ona Jonaitienė ir Julija Man-
kus.

Pamokos prasideda

Pas močiutę augam

Vytauto Maželio nuotrauka

AUKSINIO JUBILIEJAUS SPINDULIUOSE

Nauja ligoninė — didysis užsimojimas

Buvęs Chicago majoras M.
H. Kennely kartą apie lietuvai-
tes Sv. Kazimiero seseris yra
pasakęs:

— Mūsų miestas joms daug
už ką skolingas.

Sv. Kazimiero seserų kul-
tūrinis darbas akivaizdus, ir
ypač prisimintinas dabar, kai
ryt dieną Chicagoje yra ruo-
šiamas auksinio jubiliejaus mi-
nėjimas nuo jų įsikūrimo Chi-
cagoje.

Per 50 metų

Per 50 m. jų švietimo ir au-
klėjimo darbas Chicagoje ir
aplinkėse labai išsiplėtė. Da-
bar jos čia turi Sv. Kazimiero
kolegiją mokytojoms ruošti, tu-
ri didžiulę modernią Marijos
aukštesniąją mokyklą, Chicago-
je ir artimoje apylinkėje turi
15 pradžios mokyklų, veda dvi
ligonines, turi geriausią išeivi-
joje sutvarkytą lituanistikos
biblioteką.

Chicago yra jų motiniškasai
namas, iš kurio spinduliuoja jų
švietimo darbas mokyklose net
tolimesnių diecezijų, kaip Bal-
timorė, Los Angeles, Omaha,
Philadelphia, St. Paul, Santa
Fe, Grand Rapids, Gary, Har-
risburg, Providence, Rockford,
St. Augustine, Scranton, Wor-
cester. Jos sėkmingai tarp lie-
tuvių darbuojasi net tolimoje
Pietų Amerikos Argentinoje.
Kad tik būtų daugiau pašauki-
mų — dabar esančių arti 500
seselių toli gražu nepakanka
užimti visiems darbams, kur
jos yra kviečiamos. Jų pastan-
gos — tai lietuviško ryžto,
kruopštumo, sistemingo darbo
pavyzdys.

Didžiausias užsimojimas, iš
bet kada mūsų išeivių
vykdytų

Vienas naujasis jų užsimo-
jimų — pastatymas naujos li-
goninės Chicagoje. Tai didžia-
usias užsimojimas bet kada ir
bet kur lietuvių išeivijoje pra-
dėtas. Ligoninė kainuos apie 8
milijonus dolerių. Tai bus lie-
tuvačių sugebėjimų amžinas
liudijimas. Kadangi tai nauja

ir mažai dar žinoma įstaiga,
prie jos daugiau sustosime.

Ligoninėje bus patys moder-
niškiausi įrengimai. Specialūs
vamzdžiai automatiškai išne-
šios užsakymus, receptus, pra-
nešimus po visus to pastato
centrus. Ligoninė net turės sa-
vo spaustuvelę blankams, laik-
rašteliams leisti. Ligonijų lovos
bus elektros pakeliamos ir nu-
leidžiamos, kad lengviau būtų
gail. seserims ir patiems ligo-
nims. Jau dabar veikia įrengta
didžioji skalbykla, kur automa-
tinėmis mašinomis per dieną
vien paklodžių išskalbiama
1.500. Naujosios ligoninės la-
voninė — bus šaldytuvai, apsa-
ugaus kūną nuo gedimo, kol
bus susitvarkyta su laidotuvi-
mis.

Moderniškiausi įtaisai

Specialūs fizioterapijos įtai-
smai, kur ligonys bus gydomi
vandeniu, gimnastika, mik-
ro bangomis. Visoje ligoni-
nėje bus įvesti vėsinimai. Tar-
nautojams ir svečiams bus už-
kandinė su 600 vietų. Naujos
ligoninės virtuvėje jau susta-
tomi visi įtaisai. Yra katilų,
kuriuose telpa 40 galionų. Pa-
siruošta per dieną išduoti 2.200
pavagymų. Yra specialios virtu-
vės tiems, kurie turės laikytis
ypatingos dietos. Įtaisomi veži-
mėliai, į kuriuos sukrautos ta-
cos su maistu bus palaikomos
šiltos, kol jos pasieks ligonius.
Virtuvėje ne tik automatiškas
indų plovimas, bet bus net jų
vežimėlių sterilizavimas.

Laboratorijos, operacinės su
naujaisiais įrengimais

Naujoje ligoninėje bus spe-
cialūs kambarys stenografams,
kurios perrašinės gydytojų pa-
diktuojamus dalykus. Nauja-
siais įtaisais bus aprūpinti la-
boratorių kabinetai, rentgeno
peršvietimo kabinetai. Bus net
naujausia izotopų (atominio
spinduliuojimo) laboratorija.
Bus įtaisai tirti smegenų ban-
goms. Rentgeno nuotraukų iš-
aiškinimas bus automatiškas ir
greitas. Operacijų kambarių
koks 10, visi su naujaisiais
įrengimais. Specialūs kamba-
rys atsigauti ligoniams po ope-
racijų, kur bus jiems ypatinga
globa ir priežiūra. Naujoje li-
goninėje iš viso bus 339 lovos.

Ligonijų kambariai tebus tik
vienam — dviems žmonėms,
kad būtų geresnė priežiūra.
Kambariuose — specialūs lan-
tus spindulius ir nepraileis spi-
gai, kurie vasarą sulaukys karš-
tinčios šviesos. Langai įtai-
syti apšukami, kad nereikėtų
iš lauko laiptoti po kelis auk-
tus juos valant.

Didžiausia apsauga nuo gaisro

Apsaugai nuo nelaimės, prie
pagrindinių durų bus automa-
tiški įtaisai, kurie tuoj už-
trenks duris, jei gaisro atveju
temperatūra pasiekia 108 laips-
nius. Dūrys nedegamos ir su-

Ona Kaulakienė, ilgametė Miamio miesto mokytoja, baigusi Miamio universitetą pedagoginius mokslus, šiomis dienomis gavo magistro laipsnį. Sausio 30 d. įvyko iškilmingas Miami un-to aktas Dade County auditorijoje, kurio metu mūsų visuomenininkė ir gavo minėtą laipsnį. Miami lietuvių ją pažįsta, kaip uolią dalyvę visuomenės darbuose, gerą kalbėtoją įvairiuose parengimuose ir įdomią deklamatorę scenoje.

Tasai neeilinis jos gyvenime įvykis buvo atšvėstas vaisėmis jos draugų ir pažįstamų būrelyje, susirinkusiame jaukiame kurorto restorane. Solenizantė buvo sveikinama, kaip darbšti lietuvi, taip daug pasiekusi ir tuo pačiu papildžiusi lietuvių akademikų eiles. Diplomantė dėkojo visiems ir taip pat savo mielajam vyrui, Alfonsui Kaulakiui, daug prisidėjusiam ir palengvinusiam jos naštas moky-
mosi metu. O ir A. Kaulakių adre-
sas: 4763 S.W. 82nd Street, Miami, Florida.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ **Nora Gugienė**, Balso di-
rektorė ir centro vald. sekre-
torė nuo įsikūrimo, krisdama
nusilaužė ranką ir gydos i na-
muose.

★ **Genovaitė Mačytė**, Alice
Stephens ansamblio dainininkė,
visados maloniai sutinkanti
padainuoti solo įvairiuose pa-
rengimuose, vakar atšventė sa-
vo gimimo dieną.

★ **Genovaitė Karnauskienė**
įteikė Balso 108 skyriui per jo
pirm. O. Krikščiūnienę \$20. G.
Karnauskienė prieš keletą metų
atvykusi iš Kolumbijos ir ten
turėjusi grožio saloną turuolių
klienčių tarpe, ir Chicagoje,
Marquette Parke, turi savo
plaukų sušukavimo saloną "Ge-
ne's" vardu. Klientūra jos la-
bai plati ir patarnavimas labai
puikus ir modernus.

★ **Juzė Daužvardienė**, mūsų
gen. konsulo Chicagoje žmona,
dalyvavo konsulų žmonių pie-
tuose perein- antradienį, vasa-
rio 20 d., 12 val. Kanados gen.
konsulo žmonos bute. Šeimini-
kėmis buvo be jos pačios dar
Britanijos gen. konsulo žmona.
Buvo praversti metiniai praneši-
mai ir valdybos rinkimai.

★ **Moterų triumfas**. Chica-
gos visuomenė dar ir dabar su
pasigėrėjimu šneka apie puikų
"12 brolių, juodvarnių laks-
čiusių" pastatymą. Jojo reži-
sorė aktorė **Zita Kevalaitė** -
Visockienė, sėkmingai surežisa-
vusi daug mažesnių scenos vei-
kalų, su šiuo pirmuoju stambiu
pastatymu užsirekomendavo
kaipo rimta, gabi, stipri profesio-
nalinė režisorė. Jos pasku-
tinysis pasirodymas Draugo
premijos įteikimo koncerte,
deklamuojant "Eglė žalčių ka-
ralienė", populiariai išsireiškė,
tiesiog užburė klausytojus. Ir
puikiai žinančiam tą eiliuotą
pasaką, jos lūpomis talentin-
gai perduota, buvo gausus at-
siplėšimas nuo kasdienybės.
Kiekvienu atveju tektų nepa-
miršti ir tos nematomos skruz-
dėlės, daug pasidaravusios
sol. **Sofijos Adomaitienės**, jau
ketverius metus energingai va-
dovaujančios Scenos Darbuoto-
jų dr.-jai. Taipgi minėtų veika-
lių autorės buvo gabios rašyto-
jos moterys: **Sofija Čiurlionienė**
ir **Salomėja Neris**.

★ **Moterys garsina Lietuvos vardą**. Neseniai įsisteigusi, bet
graziai besidarbuojanti **Lietu-
vos Dukterų dr.-ja**, Kalėdų me-
tu ir jau po švenčių po keletą
kartų aplankė lietuvių sene-
lius ir ligonius, pamirštus ligo-
ninėse. Visuose amerikiečių
dienraščiuose, tarpe amerikie-
čių organizacijų, suminėti, ap-
lankiusių ligonines, visur buvo
įrašytas Daughters of Lithu-
ania, Inc. Ne viena amerikietė
atkreipė į tai dėmesį ir net pa-
skambino telefonu, su džiaugs-
mu konstatuodama faktą.

Draugijai vadovauja prityru-
si visuomenininkė **Elzė Dimins-
ienė**.

★ **Sesėlė Anastazija**, buv. Ka-
zimieriečių Akademijos ir Ma-
rijos Aukšt. mokyklos direkto-
rė - principalė, dabar užimanti
svarbų postą Loretos ligoni-
nėje, yra ten esančių ligonių
paguodos, vilties ir geros nuo-
taikos nešėja. Kasdieną aplan-
kydama ligonius su skaidria
šypsena, savo gilaus mąstymo
mintis išreiškdamą natūraliu
paprastumu, ne vienam ligo-
niui padeda moraliai. Tai švie-
sus didžios asmenybės pavyzdys
artimo meilės tarnyboje. Sese-
lės Anastazijos tikra sesuo yra
taipgi Sv. Kazimiero kongrega-
cijos narė — seselė **Perpetua**.

★ **Pasisekęs moterų minėji-
mas**. Kiekvienais metais Vyr.
Giedrininkės suruošia Vasario
16-tosios minėjimą moterims,
be pažiūrų skirtumo. Šiais me-
tais tas minėjimas itin pasise-
kė. Jaunimo Centro Čiurlionio
galerijos salė buvo pilnutėlė.
Puikią kalbą pasakė dr. Bal-
čytė - Gravrokienė. Jau kelin-
ti metal Vyr. Giedrininkės
vadovauja nepailstamos energi-
jos pirm. **Elena Juknevičienė**.
Apie patį minėjimą plačiau re-
portaže.

Marija Grauzinienė atšventė gi-
minį, artimųjų ir pažįstamų tarpe
savo 85-tuosius gimimo metus.
Prieš paskutinįjį karą gyveno Lie-
tuvijoje prie Ukmergės, Pamušės
vienkiemyje. Nors sulaukusi gilaus
amžiaus, jaučiasi neblogai, skaito
laikraščius ir yra keletos religinių
organizacijų narė. Dabar gyvena
savo dukters, gailst. sesers Mari-
jos Grauzinytės globojama, Brid-
geporte, Chicagoje. Chicagoje taip
pat gyvena ir jos du sūnūs: Juo-
zas ir Vytautas su šeimomis. Visi
trys jos vaikai yra aktyvūs lietu-
viškoje veikloje.

● **Mirusios buvusios Lietu-
vos operos primadonos Vladis-
lavos Grigaitienės** dukterė **Vale-
rija Grigaitytė** - **Liverock** per-
davė daug nuotraukų ir kito-
kios vertingos muzikologinės
medžiagos Liet. muzikologijos
archyvu.

Sveikatos pradžia yra miegas.
— **Airių priežodis**

D. K. Birutės dr.-jos Chicago skyr. narės pas birutininę S. Oze-
lieng dr.-jos metraščio užbaigimo progą. Iš kairės į dešinę: U. Lip-
čienė, K. Karnauskienė, O. Andriusaitienė, A. V. Sajungos Ramovė
metraščio redaktorius pulk. A. Rėklaitis, S. Oželenė, M. Tumienė,
M. Babickienė ir dr.-jos pirm. G. Musteikienė. II-jie eilėje: E. Juk-
nevičienė, B. Gustaitienė, J. Žitkuvienė, V. Kulikauskienė, M. Zi-
lienė, V. Genienė, S. Narbutienė, M. Jautakienė ir L. Stasiūnienė.